

Suuntaviivat kulttuuristrategian muotoiluun (tarkempi erittely seuraavilla sivuilla)

- Kulttuuristrategiassa on tärkeä huomioida alueen jakautuneisuus ja pyrkiä kuroma sen umpeen.
 - Kulttuuristrategian tulisi tähdätä siihen, että kaikilla on yhtäläiset mahdollisuudet dialogiin muiden kulttuurikentän toimijoiden kanssa.
- Kulttuurin eri merkitysten tunnistaminen.
 - Muistetaan omaehtoisen tekemisen tärkeys alueen kulttuuritoimijoille.
- Tuen tarve, ja annettava tuki kulttuuritoimijoille sekä luovan talouden toimijoille voivat olla paljon muutakin kuin rahallista tukea:
 - tiloja, mahdollisuuksia yhteistyöhön, mahdollisuus vuorovaikutukseen, apua viestintään...
- Kulttuuri pitäisi nähdä vetovoimatekijänä - niin muuttajille kuin matkailijoillekin, ei vain kulueränä kuntabudjetissa.

Kulttuuri- ja alueidentiteetti

- Kymenlaakso on “[mosaiikkimaakunta](#)”. Siksi kulttuuristrategiassa on tärkeä huomioida alueen jakautuneisuus ja pyrkiä kuroma sen umpeen:
- Tahtotila alueen toimijoiden keskuudessa on [vähentää jakautuneisuutta ja vahvistaa yhteistyötä](#) eri alueiden sekä kulttuurin alojen välillä. Esimerkiksi rajoja ylittäviä tapahtumia ja teoksia toivotaan lisää.
- Kulttuuristrategian on hyvä tähdätä [toimijoiden “törmäyttämiseen”](#) eli siihen, että tuodaan yhteen eri alueiden asukkaita ja kulttuuritoimijoita.
- Keinoja yhteistyön tukemiseksi kaivataan virkamiehiltä, ja yhdessä voisi pohtia, miten kunnat voisivat olla mahdollistamassa tätä yhteistyötä yhä paremmin.
- [Kunta on usein se lähin virallinen taho](#), lähiyksikkö johon otetaan yhteyttä jos on jotain kysyttävää. Voisiko kuitenkin myös maakunnan hallinto lisätä näkyvyyttään ja luoda roolia kunnan ohella toimivaksi?
- Esimerkiksi [maakunnan yhteinen kulttuuriasiamies voisi toimia matalan kynnyksen tapana luoda verkostoja ympäri maakuntaa](#), niin kulttuuritoimijoiden, yleisön kuin kuntatoimijoiden välille. Kulttuuriasiamies olisi linkki joka tuntisi sekä kuntahallintoa että ruohonjuuritason toimintaa. Näin kaikki alueet tulisivat yhtäläisesti kuulluiksi, myös pienemmät paikkakunnat.
- Kulttuuriasiamiehen olisi myös hyvä tunnistaa erilaiset toimintatavat, niin että [sekä underground- että korkeakulttuuri tulisi huomioitua riittäväällä tavalla](#). Voisi olla hyvä hakea uudenlaista, dynaamisempaa toimintatapaa, eikä pyrkiä sitomaan kulttuuritoimintaa ainoastaan vakiintuneisiin rakenteisiin.
- Alueelle kaivattaisiinkin [enemmän yhteistyötä ja yhteistapahtumia paikasta riippumatta](#). Esimerkiksi yhteiskuljetuksia eri kulttuuritapahtumien välille eri puolilla maakuntaa ja yhteistapahtumia, joissa yhdistyy eri alueiden kulttuuritoimintaa. Läpi Kymenlaakson ulottuvia verkostoja kaivataan myös kulttuuritoiminnan kehittämiseksi.
- [Kulttuuristrategian tulisi tähdätä siihen, että kaikilla on yhtäläiset mahdollisuudet dialogiin muiden kulttuurikentän toimijoiden \(myös hallinnollisten\) kanssa](#), jotta alueelle ei muodostu “tietokuplia” vaan tarvittava informaatio tavoittaa kaikki ne, joita se koskee.

Kulttuurin eri merkitykset

- Kulttuuristrategian tärkeänä tavoitteena tulisi olla [purkaa vastakkainasettelua](#) eri lähtökohdista nousevien kulttuuritoimien välillä ja selkeyttää erilaisten kulttuuritoimien tärkeyttä ja paikkaa maakunnassa.
- Kulttuuristrategiassa on [hyvä tunnistaa erityyppisiä kulttuuritoiminnan muotoja](#) ja niiden tärkeys sekä erityispiirteet maakunnassa. Esimerkiksi on hyvä tunnistaa, minkälaista on alueella niin sanottu korkeakulttuuri ja minkälaista omaehtoinen ruohonjuuritasolta kumpuava kulttuuritoiminta. Jotta strategia on myös käytännössä vaikuttava, tulisi tämä toimija-/ toimintaympäristölähtöisyys ottaa strategian lähtökohdaksi. Näin myös laajennetaan strategian omistajuutta, ja varmistetaan sen vaikuttavuus. [On tärkeää, että strategiasta luodaan aidosti yhteistyöstrategia, jota rakennetaan alhaalta ylöspäin.](#)
- Esimerkiksi: Toimijat kokevat, että vastuuta kyläkulttuurista siirretään yhä enemmän kylätoimijoiden harteille, mikä saattaa rampauttaa koko toiminnan, jos aktiivista vapaaehtoistoimintaa ei onnistuta luomaan kylässä. Miten kyläkulttuuria voisi tukea?
- [Vaikka luodaankin yhteistä strategiaa, tulee kulttuuritoimijoiden omaehtoisen tekemisen tärkeys ja siihen liittyvät haasteet tunnistaa.](#)
- Omaehtoisuus ei saa tarkoittaa ainoastaan sulkeutumista tai verkostojen ja kumppanuuksien vähättelyä.
- Kyläkulttuuri, arjen kulttuuri, työläiskulttuuri ja underground-kulttuuri ja niiden yhdistelmä ovat kaikki kymenlaaksolaista rikkautta, jota tulee pyrkiä säilyttämään.
- [Pyrkimys näkyvyyteen ja tietynlaiseen arvostukseen](#) on läsnä myös rakenteiden ulkopuolisessa tekemisessä, vaikka siitä sanouduttaisiinkin irti. Tämä on hyvä tunnistaa.
- Myös eri ikäryhmät tulee huomioida kulttuuristrategiassa. Nuorille kulttuuritoiminta ei näyttäydy Kymenlaakson kontekstissa, vaan he kiinnittyvät toiminnassaan osaksi isompaa kuvaa, jopa globaalisti sosiaalisen median kautta.
- Mikäli tämä nuorten toteuttama kulttuuritoiminta halutaan huomioida, tulisi [myös internetissä tapahtuva toiminta tunnistaa](#) ja tuoda näkyväksi paikallisessa kontekstissa.
- Voikin olla hyvä pohtia, tuleeko kulttuuristrategiassa määritellä siinä tarkoitettava kulttuuri jotenkin. [Haasteena on, että eri kohderyhmät näkevät kulttuurin eri tavalla.](#)
- Myös [se, että kulttuurin käsitettä pyritään rajaamaan jollain tavalla, voi aiheuttaa ristiriitaisia tunteita ja vähentää kiinnostusta strategiaa kohtaan.](#) Omaehtoinen tekeminen on niin tärkeä arvo, että se, että määritellään mitä kulttuuri on, voidaan kokea luotaantyöntäväksi vaikka sisältö ei olisikaan ristiriidassa oman tekemisen kanssa.

Taidekoulutus ja elinkeinopolitiikka

- Strategiatyössä on hyvä tunnistaa, että tuen tarve sekä annettava tuki kulttuuritoimijoille ja luovan talouden toimijoille voivat olla **paljon muutakin kuin rahallista tukea: mm. tiloja, mahdollisuuksia yhteistyöhön, mahdollisuus vuorovaikutukseen, apua viestintään.**
- **Kulttuuri pitäisi nähdä vetovoimatekijänä - niin muuttajille kuin matkailijoillekin, ei vain kulueränä.** Kulttuurin arvostus ja mahdollisuus harrastaa ja kuluttaa sitä liittyy sekä matkailuun että siihen että ihmisiä saadaan pysymään, asumaan ja muuttamaan alueelle.
- Matkailu mahdollisuutena: **voisiko matkailun nähdä enemmän myös kulttuuritoimintaan liittyvänä mahdollisuutena?** Jos Covid19 -tilanne on lisännyt lähimatkailua ja kotimaanmatkailua, myös kulttuuriteot ja -paikat lisäävät Kymenlaakson vetovoimaisuutta tällaisten matkailijoiden silmissä.
- Asukkaat: **Monipuolinen kulttuurielämä ja harrastemahdollisuudet nähdään alihyödynnettynä vetovoimatekijänä** Kymenlaakson alueelle. Ihmiset liikkuvat kiinnostuksen mukaan ja sen mukaan, missä heidän tarpeisiinsa vastataan. Kymenlaaksossa pitää voida elää hyvää elämää, jotta se on asukkaille ja alueelle muuttoa harkitseville kiinnostava. Tätä tavoitetta tulee myös kulttuuristrategian osaltaan vahvistaa.
- Kuntatasolla voitaisiin tukea enemmän myös matalan kynnyksen kulttuuria, koska se antaa tavallisille asukkaille mahdollisuuksia itse osallistua kulttuurin tuottamiseen.
- Alueen vetovoiman mahdollistamisessa auttaa myös **elinvoimainen kulttuuriyrittäjäisyys.**
- Kulttuuristrategian tulisi myös ottaa kantaa siihen, **miten kulttuurikenttä jatkaa toimintaansa mahdollisten tulevien poikkeustilojen aikana.** Esimerkiksi, miten taidealojen opetusta jatketaan ja miten kulttuurialan tapahtumia tuetaan.
- Tämä vaatii mahdollisuutta **nopeaan reagointiin ja tuen muotoja, jotka on helppo toteuttaa ilman aikaa vievää byrokratiaa.** Näin saadaan toimet ajoitettua juuri siihen hetkeen, kun tarve on poikkeustilanteissa suurin.
- Vaikka Covid19 -pandemian vaikutukset kulttuuritapahtumiin ja taidekoulutukseen ovat olleet erittäin ikävät, **etäopetus ja virtuaaliset tapahtumat ovat tehneet osallistumisesta saavutettavampaa.** Etäosallistumisen hyväksyminen ja mahdollistaminen ovat hyviä oppeja otettavaksi mukaan jatkoon, koronan jälkeiseen maailmaan.